<u>בנין וחורבן – אהבת חינם ושנאת חינם</u>

תלמוד בבלי מסכת יומא דף ט עמוד ב

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים... אבל מקדש שני, שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם. ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים.

הרב קוק אורות ישראל פרק ד סעיף ו

מדת שנאת חנם גם היא צריכה להתעלות...

מתוך כך אין המדות הרעות, הדבוקות כפסולת בתוך האוכל של קדושת ישראל, מתחברות ביחד, ובפנימיות הלב הקשר גדול ועצום, ונמצא שצד הטוב מתאחד וצד הרע מתפזר, ויתפרדו כל פועלי און. ולא עוד אלא שגם בצד הטוב יש שע״י הפירודים מתגוון כל טוב פרטי בגון מיוחד, ואין גון השרוי באחר דוחק אותו לטשטש את צורתו, ומתוך כך מתעשרת כנסת ישראל ברבוי אורות...

ונמצא **שכל מחלוקת שיש בין איש ישראל לחבירו, בין קיבוץ לחבירו, גם היא בונה עולמות.** וכיון שהכל הוא שכלול ובנין, אין צורך לדבר מרורות, כי־אם להודיע את הגודל ששני הצדדים עושים, ושהם יחד משכללים בנין עדי עד, ומתקנים את העולם, ואז לפי התרחבות הידיעה תגדל האהבה, כפי הערך של גדולת השנאה, ויגדל החיבור לפי הערך של גדולת הפירוד.

הרב קוק אורות הקודש עמוד שכד

כשיוצאת מריבה בין כוח לכוח, בין איש לאיש, בין עם לעם, בין עולם לעולם, המריבה בתוכנה היא תוצאה מהשינוי והניגוד שיש בעצמיות של אוצר החיים. מעט מאוד הוא הערך של יסודי ההתנגדות, שהם מתבטאים בבינה ופירוט מדעי. אבל היסוד העליון הוא שנאת החינם, שאוצר החיים מבטא למה שהוא מנגדו... וכאשר עומק הרע ורוממות שורשו הרי הוא עומק הטוב, נמצא שעומק השנאה הרי הוא עומק האהבה... **ואם נחרבנו, ונחרב העולם עמנו, על ידי שנאת חנם, נשוב להבנות, והעולם עמנו יבנה, על ידי אהבת חנם.**